

Questiones

tercii de Anima

speculandū circa obiectum tal' scētie
Querit̄ quo mō p̄gnoscat̄ habitus. **Q**dm̄ q̄ p̄ ae
 tum. Autus rō est. q̄ cū habit' sit aliqd̄ mediū inf̄ ac/
 tum 2 potētiā 2 nihil p̄gnoscat̄ nisi p̄m q̄ est in actu. Ido
 hīc q̄ ē in actu p̄ opatōez. et p̄gnoscat̄ p̄ opatōez q̄ ha
 bitus p̄ actū habz suā p̄pletā siue finalē p̄fectōez. Iste
 patz p̄ exp̄tiam q̄ aliquis p̄gnoscat̄ se habere habit'
 tum grāmaticē ex hoc q̄ p̄gnoscat̄ se habere actū grā/
 marice scz p̄grue lo q̄ p̄ caulas. Est tamē p̄sideranduz
 q̄ dupl'r habit' pōt p̄gnosci ex actu. vno mō quo ad
 q̄ est. q̄ p̄gnoscat̄ actum p̄cedere ex bitu. 2 sic p̄gnoscat̄
 se habere habitum q̄ habz actū. Alio mō quo ad q̄ d̄
 est quādo aliqd̄ ex p̄sideratōe actus inq̄rit naturā ip̄s/
 us habit' 2 hoc fit p̄ deligentē inq̄sitōem. 2 sic etiā possu
 mus diliguere habitus ab iuicē ex natura actū
Querit̄ aliquid p̄gnoscat̄ p̄m q̄ est p̄ns intellectū
 sed bitus sunt p̄ntes intellectū p̄ cētiā. q̄ nō p̄gnoscat̄
 p̄ actū sed p̄ cētiā. **Q**dm̄ q̄ dupl'r aliqd̄ est p̄ns i
 intellectū. vno mō p̄ modū obiecti 2 q̄d sic est p̄ns intel
 etū p̄gnoscat̄ p̄prie ab ip̄o intellectū sicut quid dicitas rei
 matialis. Alio mō est aliqd̄ p̄ns intellectū sicut p̄nci/
 p̄ium quo intellectus intelligit 2 illud nō maxime cog/
 noscitur ab intellectu. Sile est de visu q̄ aliqui id est p̄
 sensū visū dupl'r. vno mō sicut obiectū vt color. 2 hoc p̄
 p̄te p̄gnoscat̄ur p̄ visum. Alio mō do sicut p̄ncipium
 quo cognoscat̄ visus vt pupilla v'l lumē 2 q̄d sic p̄ns
 visū nō p̄prie p̄gnoscat̄ur p̄ visum
Querit̄ p̄pter q̄d vniū quo d̄q̄ tale 2 illud magis.
 sed res cognoscat̄ur p̄ habitus 2 spēs. q̄ spēs 2 hit' ma/
 gis cognoscat̄ur. **Q**dm̄ q̄ illa regla habz p̄tate de il
 lis q̄ sunt vniū ordō. sicut si dicat̄ sanitas appetit' p̄p
 ter vitā in genere cāe final'. q̄ vitā magis appetit'. Is sic nō
 est de habitu. q̄ habit' nō ē id q̄d p̄gnoscat̄ p̄mo sed ē
 bene illud quo aliqd̄ p̄gnoscat̄. Cū si accipiant̄ duo q̄
 rum vniū quo d̄q̄ est illd̄ q̄d p̄ se p̄gnoscat̄. tunc si vnum
 p̄gnoscat̄ p̄ alterū tūc alter magis p̄gnoscat̄ sicut p̄clusi
 ones p̄gnoscat̄ur p̄ p̄ncipia q̄ p̄ncipia magis p̄gnoscat̄ur
Querit̄ur. quomō p̄gnoscat̄ act' intellectus. **Q**dicen
 dum q̄ p̄gnoscat̄ ex obiectis q̄d p̄bat̄ autoritate 2 rō/
 ne. Autoritate Aresto. dicentis q̄ act' 2 obiecta sunt
 potes potētijs p̄m rōnem. sicut ergo potētia cognoscat̄
 ex actu. ita actus ex obiectis q̄ illi actus sunt distincti
 qui s̄t̄ circa diuersa obiecta sicut videre distinguit̄ ab
 audire q̄ videre est circa colorem sed audire ē circa so
 num. Ratione sic. quia omnis actus p̄iunctus poten
 tie potest ab eadem potentia intelligi si potentia refle
 ctatur super seip̄am. sed actus intelligendi est actio p̄
 iuncta potētie quia est actio immanens. ergo potest
 per ip̄am potētiā intelligi cū potētia intellectiua reflecte
 scatur sup seip̄am cū sit immat'ial'
Querit̄ illud nō p̄gnoscat̄ p̄ aliquā potētiā q̄d
 nō p̄tinet sub obiecto illius potētie. sed actus nō p̄tinet
 netur sub obiecto intellectus. ergo nō potest cognoscat̄
 per intellectum. **Q**dicendū q̄ dupl'r aliquid p̄gnoscat̄
 citur per aliquā potētiā. vno mō p̄prie 2 p̄mo. 2 sic
 maior est vera. quia tunc solum p̄gnoscat̄ obiectū p̄ ali
 quā potētiā 2 hoc quod p̄tinet sub obiecto. Alio
 mō aliquid p̄gnoscat̄ p̄ potētiā 2 aliquā nō p̄mo sed se/
 cū dario. 2 sic multa p̄gnoscat̄ur p̄ aliquā potētiā que
 p̄tinet sub obiecto eius sicut magnitudo p̄gnoscat̄ur p̄
 visum que tamē nō p̄tinet sub obiecto visus. Sic etiā
 est de intellectu. q̄ intellect' p̄mo p̄gnoscat̄ suū obiectū

Deinde ex p̄gnitione sui obiecti p̄cedit ad p̄gnoscat̄
 dum actum. 2 ex p̄ntione actus p̄cedit ad p̄gnoscat̄ dū
 habitū. 2 ex habitu p̄cedit ad potētiā. 2 tūc ex potētia
 p̄cedit ad p̄gnoscat̄ dum essentiam
Querit̄ quicqd̄ intelligit̄ aliquo actu intelligit̄. se
 ergo actus intelligit̄ q̄ aliquo actu intelligit̄ 2 ille itez
 alio actu. 2 sic est p̄cellus in infinitum. **Q**dm̄ q̄ in/
 tellectus noster pōt se reflectere supra suum actum s̄m
 infinitas opatōes s̄m cathegreumaticas. q̄ semp pōt p̄g/
 noscere suū actū. 2 itez de nouo ad aliū actū 2 sic de in/
 ceptis. sed illa infinitas s̄m cathegreumatica accepta ē pos
 sibil' in rebus sicut dicit̄ tertio p̄ hisicōz. nō em̄ potest
 intellectus intelligere tot actus quin p̄les
Querit̄ sensus nō p̄gnoscat̄ suū actum. ergo nec in
 tellectus. p̄na tenet a simili. **Q**dm̄ q̄ nō est siml'. q̄
 sensus est p̄tus in organo. 2 iō nō potest redire sup se. q̄
 hoc fieret mō mat'iali q̄d est impossibile q̄ sic fierz pe
 netratiō dimētionum. sed q̄ intellect' est immat'ial'.
 sic pōt redire sup ra se immat'ial'
Querit̄ vtrū intellectus possit̄ intelligere actū volū
 tatis. **Q**dm̄ q̄ sic. Ratio est. q̄ q̄quid est intelligibil'
 liter apud intellectū hoc p̄ intellectum p̄gnoscat̄. sed vo
 luntas 2 s̄t̄ ei' act' sunt apud intellectū 2 intelligibil'
 tam volūtas accepta p̄ potētia q̄ voluntas accepta p̄
 actu p̄gnoscat̄ur p̄ intellectū. **Q**uo p̄bat̄. q̄ volūtas nō
 hīl aliud est q̄ inclinatiō. sed inclinatio est in re ad mo/
 dum rei cui p̄iungit̄. quia ergo volūtas p̄iungit̄ intellect'
 tui. ergo est in intellectu intelligibiliter. et per cōsequēs
 ab eo cognoscat̄ur
Querit̄ nō hīl cognoscat̄ur ab intellectu nisi sit p̄es
 sens intellectui. sed actus voluntatis nō est p̄sens in/
 tellectui. ergo nō potest p̄gnoscat̄ p̄ intellectū. **Q**dicen
 dum q̄ dupl'r est aliquid p̄sens intellectui. vno modo
 subiectiue 2 sic spēs intelligibilis 2 habitus 2 actus in
 tellectus sunt p̄sentes intellectui. 2 sic est verum q̄ ac
 tus voluntatis nō est p̄sens intellectui. quia actus vol
 untatis est in voluntate sicut in subiecto. Alio modo
 aliquid est p̄sens intellectui cognitine. 2 sic actus volū
 tatis etiam est p̄sens intellectui. 2 hoc ideo quia vol
 untas 2 actus eius radicant̄ in eadem essentia anime
 cum intellectu 2 vniū ē p̄ncipium alterius. quia intel
 lectus p̄ncipiat̄ voluntatem finaliter. 2 voluntas p̄i
 cipiat̄ intellectum efficiēter
Querit̄ obiectum intellectus est totaliter diuers'
 sum ab obiecto voluntatis. ergo etiam actus eorū s̄t̄
 diuersi consequentes talia obiecta. ergo intellectus nō
 potest intelligere actum voluntatis. **Q**dicendum q̄ ob
 iectum intellectus 2 voluntatis accipiunt̄ dupl'r. vno
 modo for. mat'. 2 sic est simpl'r aliud obiectum intellec
 tus 2 voluntatis q̄ obiectum intellectus est verū 2 ob/
 iectum voluntatis est bonum. Alio modo accipiunt̄
 obiecta mat'ial' 2 sic vnum comprehenditur sub alio
 quia verum est quoddam bonum 2 econtra. bonum ē
 quoddam verum. 2 sic ex cognitione obiecti intellect'
 aliquat' deuenit in p̄gnitionem obiecti voluntatis. et
 quia ex obiectis resultat̄ actus ideo etiā actus ex eis co
 gnosci possunt. Unde patet q̄ quicq̄ actus voluntatis
 nō sit apud intellectum p̄ suam spēm intelligibilem. est
 tam en apud intellectum sicut p̄ncipiat̄ apud p̄ns
 cipitū q̄ act' voluntatis ē p̄ncipiat' ab actu itellectūs
Querit̄ vtrū species intelligibil' sit id quod intel
 ligit̄ v'l id quo aliquid intelligit̄. **Q**dicendū q̄ spēs